

Jak vnímali boxerský zápas?

Vzdělávací cíl: Žáci porovnávají, jak dvě různá média (audio a text) zachycují jedinou událost, sportovní utkání. Uvědomují si rozdíly mezi médii a reflektují dopad nových masmédií na společnost.

Klíčová slova: sport, dějiny médií, každodennost, modernita, dobové perspektivy, vidíme pod povrch pramene

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 POSLECH NAHRÁVKY (4 min.)

Poslech zvukového záznamu. Prohlížení fotografií s pomocí lupy. Četba popisek.

Nahrávka je fragmentem desátého kola boxerského zápasu, žákům má zprostředkovat některé kvality rozhlasového média: aktuálnost, bezprostřednost, schopnost být přítomný vzdáleným událostem.

2 ANALÝZA NAHRÁVKY (6 min.)

Vyznačování a zapisování podstatných informací z nahrávky do fotografie.

Žáci by si měli poznamenat některé základní údaje: 26. dubna 1931 se odehrává mezinárodní boxerský zápas, je přenášený rozhlasem, komentují ho dva moderátoři, diváci skandují, sbíhají se apod. Rozhodně není účelem reprodukovat průběh zápasu útok po útoku.

3 ANALÝZA TEXTU (4 min.)

Čtení novinového úryvku a popisky. Vyznačování důležitých prvků.

Žáci vyznačují důležité prvky v novinovém textu, všímají si data vydání a dalších rysů charakteristických pro tištěné médium.

4 POROVNÁVÁNÍ PRAMENŮ (5 min.)

Výběr klíčových slov, která charakterizují rozhlasový záznam a novinovou zprávu po formální i obsahové stránce.

5 ZODPOVĚZENÍ OTÁZEK (6 min.)

Žáci na základě předchozí analýzy a srovnání obou médií odpovídají na závěrečné otázky: ? Jak vnímali zápas čtenáři a jak posluchači? ? V čem se liší způsob, jak informuje rádio a jak informuje tisk?

Z předchozích kroků by měly vyplynout některé podstatné rozdíly mezi dvěma masmédií. Rozhlas nabízí okamžité, bezprostřední informace a diváka přenáší na místo dění. Tutéž informaci se divák dozví z novin až o den později. Jejich výhodou je zase stručnost a odstup. Na druhou stranu nenabízí tytéž emoce.

Další možnosti zapojení do výkladu:

Učitel může žáky vést k hlubší reflexi dopadu technologických inovací na každodenní život a k srovnání rozhlasu s nástupem televize a později internetu. Může přitom využít i rodinnou paměť. Žáci se mohou ptát rodičů a prarodičů, co pro ně znamená či znamenal rozhlas.

Učitel může také iniciovat debatu o sociálním rozměru médií, např. jaká média mohla být komu dostupná.

Pro učitele může být v tomto ohledu relevantní informací, že pořizovací cena rádia v době vysílání zápasu byla mezi 800–2 000 Kčs, pořízení podomácku vyrobené „krystalky“ mohlo vyjít na 160–200 Kčs, ale takový přijímač byl ilegální. Koncesionářský poplatek stál ve 20. letech 50 Kčs, přičemž plat dělníka byl 27 Kčs. Koncesionářů bylo roku 1923 – první rok vysílání – 47, roku 1925 několik tisíc, až roku 1937 jich byl první milion. Ve 20. letech stálo rádio mezi 3000–14 000 Kčs, a navíc se doma muselo sestavit. Byla to tedy věc pro opravdu movité lidi. Vydání Národních listů, s nímž studenti pracují, stálo oproti tomu 20 haléřů.